

Asia: VN/34466/2023

Lausuntopyyntö itäisen Suomen tuulivoimarakentaisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

VSB Uusiutuva Energia Suomi Oy arvostaa tilaisuutta antaa lausunto itäisen Suomen tuulivoimarakentamisen loppuraportista ja kompensatioalueiden määrittelystä. Itäinen Suomi on erittäin potentiaalinen alue tuulivoimarakentamiselle. VSB:llä on alueella useita hankkeita selvitysvaiheessa, ja osa niistä on etenemisvalmiudessa, kunhan Puolustusvoimilta saadaan myönteiset lausunnot. Itäisen Suomen tuulivoimarakentaminen on kansallisesti merkittävä kysymys, sillä sen kautta voidaan saavuttaa merkittäviä investointeja ja huomattavia vuosittaisia kiinteistöverotuloja, vuokratuloja ja työllisyysvaikutuksia. Lisäksi tuulivoimainvestoinnit tukevat alueen kantaverkon kehittämistä, mikä mahdollistaa myös muiden uusiutuvan energian hankkeiden, kuten aurinkovoiman, ja teollisten investointien sijoittumisen alueelle.

Kompensaatiomalli on tärkeä ratkaisu aluevalvonnan ja tuulivoimarakentamisen yhteensovittamiseksi. Valtion rooli rahoittajana on välttämätön, sillä mallin vaikutukset Suomen talouteen, uusiutuvan energian tavoitteiden saavuttamiseen ja aluekehityksen tasavertaisuuteen ovat merkittäviä. On tärkeää, että kompensatiomaksut suunnitellaan siten, että ne tukevat hankkeiden toteutusta eivätkä estä sitä. Maksujen taso ja ajoitus tulee olla kohtuullisia ja linjassa hankekehityksen taloudellisten reunaehtojen kanssa. Maksut olisi hyödyllistä jyvittää esimerkiksi tuulipuiston ensimmäiselle toimintakymmenvuotiskaudelle, jotta alkuvaiheen riskejä voidaan pienentää.

Kompensaatiomaksujen kohdentaminen erityisesti itäiseen Suomeen on perusteltua, sillä alueella on paljon potentiaalisia maa-alueita tuulivoimarakentamiselle, kun taas muualla Suomessa sopivat alueet vähenevät jatkuvasti. Valtakunnallinen kompensatiomalli voisi johtaa alueelliseen epätasapainoon ja vaikeuttaa itäisen Suomen hankkeiden kehitystä. Tuulivoiman maantieteellinen hajauttaminen tasaisi myös tuotantopiikkejä ja lisäisi tuulivoimatuotannon tasaisuutta.

Maakuntahallinnon roolia voitaisiin vahvistaa kompensatioalueiden suunnittelussa ja koordinoinnissa yhteistyössä Puolustusvoimien kanssa. Tuulivoimalle soveltuvien alueiden nykyistä tarkempi huomioiminen maakuntakaavoituksessa voisi vähentää ylimääräistä työtä, kuten hankkeiden esiselvityksiä ja vaikutus selvityksiä. Tiiviimpi ja vuorovaikutteisempi yhteistyö edistäisi hankkeiden sujuvampaa etenemistä.

VSB on sitoutunut edistämään itäisen Suomen tuulivoimarakentamista seuraavin keinoin:

- Osallistumalla aktiivisesti alueellisiin kaavoitus- ja suunnitteluprosesseihin maakuntahallinnon ja kuntien kanssa.
- Tukemalla paikallista hyväksyttävyyttä viestimällä hankkeiden hyödyistä ja osallistamalla paikallisia yhteisöjä suunnitteluun.
- Edistämällä alueen sähkönsiirtoverkon kehittämistä, joka tukee myös muita energiahankkeita.

Suosittellemme seuraavien alueiden painottamista kompensatioalueiksi:

- Itä-Lappi
- Kainuu
- Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo ja Kainuu

Tulee myös huomioida, että Eteläisen Itä-Lapin alueella on merkittävästi tilaa tuulivoimahankkeille. Alueelle hankkeiden investointipäätökset luovat edellytyksiä kehittää valtakunnallista sähköverkkoa, mikä puolestaan mahdollistaa muita teollisia investointeja ja tukee alueen elinvoimaisuutta pitkällä aikavälillä.

Hankekehitystyön alkuvaiheessa tarkkoja summia kompensatiomaksuista tai vakuusmaksuista on lähes mahdotonta määritellä, sillä kustannukset riippuvat useista selvityksistä ja lopullisesta tuulivoimaloiden määrästä, rakentamiskustannuksista ja sähköverkon liitântäkuluista. On kuitenkin tärkeää, että kompensatiomaksut määritetään voimalakohtaisesti ja alueittain siten, että ne tukevat hankekehitystä ja ovat linjassa hankkeiden kannattavuuslaskelmien

